

RAPORT

întocmit de Grupul de lucru al Consiliului UNBR privind perfecționarea legislației profesiei/a celei cu impact asupra profesiei - GL1, în legătură cu interpretarea și aplicarea art. 14 lit. a) și art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995 republicată, la solicitarea Baroului Arad

1. CHESTIUNI PREALABILE

Consiliul UNBR nu are competența legală de a emite decizii interpretative în legătură cu dispozițiile Legii nr. 51/1995 republicată.

Potrivit art. 65 lit. Ț) din lege, competența Consiliului UNBR se reduce doar la interpretarea aplicării corecte și unitare a Statutului profesiei de avocat, a Statutului C.A.A. și a altor acte normative emise în baza acestora: *Consiliul U.N.B.R. are următoarele atribuții: emite hotărâri cu caracter interpretativ pentru aplicarea corectă și unitară a Statutului profesiei de avocat, a Statutului C.A.A. și a altor acte normative emise în baza acestora.*

Pe cale de consecință, prezentul raport va sta la baza formulării eventual a unor propuneri de modificare și completare a Legii nr. 51/1995, conform procedurii legislative.

2. TEXTELE DE LEGE ASUPRA CĂRORA SE SOLICITĂ RAPORT

Art. 14 din Legea nr. 51/1995 republicată:

Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*);

***) Prin Decizia Curții Constituționale nr. 225 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 22 iunie 2017, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că sintagma "de natură să aducă atingere prestigiului profesiei" este neconstituțională.**

b) cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;

c) cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;

d) cel în sarcina căruia s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat.

Art. 26

Calitatea de avocat încetează:

e) prin renunțarea scrisă la exercițiul profesiei;

f) prin deces;

g) dacă împotriva avocatului s-a luat măsura excluderii din profesie ca sancțiune disciplinară;

h) dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii.

2. ASPECTE DESPRINSE DIN ȘEDINȚA CONSILIULUI UNBR DIN 04-05.09.2020 PRIVIND APLICAREA ART. 14 LIT. A) DIN LEGEA NR. 51/1995

Consiliul UNBR a luat în dezbateră propunerea de modificare a prevederilor art. 14 lit. a), așa cum a fost propusă de vechiul Grup de lucru privind legislația profesiei:

14 lit. a)

„cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate în exercitarea profesiei de avocat sau în legătură cu aceasta ori a profesiilor prevăzute în art. 16 și 20 alin. (5)-(8), indiferent dacă s-a dispus sau nu amânarea aplicării pedepsei.”

În dezbateri au fost exprimate următoarele poziții:

- necesitatea ca prevederea privind amânarea să fie eliminată, având în vedere prevederile din Codul penal care indică faptul că, în cazul dispunerii pedepsei închisorii cu amânarea aplicării, persoana nu va suferi interdicțiile și decăderile stabilite de instanță;
- prevederea privind amânarea aplicării trebuie menținută, având în vedere că Codul penal se referă doar la interdicțiile și decăderile stabilite de legislația penală; în plus, prevederea există în legislația profesiei de notar și, pentru egalitate de tratament, a fost propusă și pentru legislația noastră;
- sintagma „în legătură cu aceasta” este vulnerabilă la un nou examen de constituționalitate;
- se impune prevederea exhaustivă a infracțiunilor care atrag nedemnitatea avocatului;
- trebuie avută în vedere situația unor persoane care sunt nedemne de a exercita profesia din care provin (magistrat etc), dar sunt primite în profesia de avocat;
- trebuie să se decidă ce se întâmplă cu avocații condamnați pentru infracțiuni care, înainte de publicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 225/2017, nu atrăgeau nedemnitatea; în acest sens, unele barouri au decis amânarea soluționării cazurilor de nedemnitate până la proxima modificare legislativă privind art. 14 lit. a) și trebuie analizat dacă nu se impune generalizarea soluției.

După dezbateri, *Consiliul UNBR a decis ca Grupul de lucru privind legislația profesiei să înainteze până la data de 01.10.2020, raport cu privire la prevederile art. 14. lit. a), care să cuprindă și propunerea grupului de lucru privind modificarea textului legal. Propunerea de text trebuie să aibă în vedere 2 variante:*

- 3. o variantă cu un text „suplu”, care să facă trimitere în mod general la tipul infracțiunilor care atrag nedemnitatea (de tipul celei analizate în ședință);**
- 4. o variantă care să cuprindă în mod exhaustiv toate infracțiunile care atrag nedemnitatea.**

Raportul grupului de lucru va fi remis către membrii Consiliului pentru analiză și dezbateră, urmând ca acestea să fie centralizate și dezbătute la viitoarea ședință a consiliului din luna octombrie a.c.

3. MINUTA ȘEDINȚEI DIN DATA DE 23.11.2018, ORELE 12,30-18,30 A GRUPURILOR DE LUCRU REUNITE PENTRU PERFEȚIONAREA REGLEMENTĂRILOR PROFESIONALE ȘI PENTRU EVALUAREA IMPACTULUI LEGISLAȚIEI FISCAL ȘI CONTABILE ASUPRA PROFESIEI DE AVOCAT - EXTRAS

La ședință **au participat:**

- Domnul av. Traian Briciu, Vicepreședinte UNBR, Coordonator
- Domnul av. Aurel Despa, Consilier UNBR,
- Domnul av. Gheorghe Florea, Președintele UNBR,
- Doamna av. Stanca Gidro, Consilier UNBR,
- Domnul av. Stefan Naubauer, Consilier UNBR,
- Domnul av. Dan Oancea, Consilier UNBR,
- Doamna av. Flavia Teodosiu, Consilier UNBR,
- Domnul av. Ion Turculeanu, Vicepreședinte UNBR,

...

S-au analizat **următoarele categorii de probleme:**

4. Propunerea de modificare/completare a Legii nr. 51/1995 în ce privește reformularea art. 14 lit. a din Legea nr. 51/1995 republicată

În ședința trecută a grupului de lucru s-a conturat următoarea formulă: *„cel condamnat sau în legătură cu care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei cu închisoarea prin hotărâre judecătorească definitivă pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate în exercitarea profesiei de avocat sau a altor profesii sau funcții juridice ori în exercitarea unor funcții sau a autorității publice, precum și pentru săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la art.45 alin. 8 din Lege”*;

S-au dezbătut următoarele:

- necesitatea eliminării lit. c) de la art. 14: „Este nedemn cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară”; s-au exprimat opinii în sensul că acesta constituie un caz tipic de suspendare din profesie, dar și în sensul că nimic nu împiedică să fie în același timp și un caz de nedemnitate temporară, pe perioadă căreia, nu curge, de exemplu, vechimea în profesie. S-a apreciat că totuși impactul reglementării este minor, efectul principal fiind suspendarea din profesie;
- a) intervenția unei a doua limitări temporare în cazul nedemnității, cauzat de intervenția reabilitării, astfel cum a statuat jurisprudența recentă;
- b) necesitatea reanalizării infracțiunilor la care se face referire în art. 45 alin. (8) din Lege:
 - omor, ucidere din culpă sau altă infracțiune care a avut ca urmare moartea unei persoane;
 - genocid, infracțiuni contra umanității sau infracțiuni de război contra persoanelor;
 - infracțiunile prevăzute de art. 32-38 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare.

S-a arătat că, pe de o parte, uciderea din culpă nu poate constitui caz de nedemnitate, iar pe de alta că frecvența celor care săvârșesc astfel de infracțiuni este redusă, pentru a putea influența decisiv redactarea prevederii în cauză și impactul acesteia pe viitor.

c) deși legislațiile trecute care reglementau profesia de avocat din 1931 sau 1940 au ales calea prevederii exhaustive a infracțiunilor care atrăgeau nedemnitatea avocatului, este greu de mers pe această cale datorită riscului de a nu cuprinde toate infracțiunile, inclusiv din legile speciale;

d) trebuie ales în primul rând între ce tip de nedemnitate reglementăm și anume: nedemnitatea ca profesionist, ceea ce ar însemna că nu facem referire la alte infracțiuni în afara celor comise în cadrul profesiei sau în legătură cu profesia de avocat sau nedemnitatea umană, care permite să ne referim la alte infracțiuni ca omor, terorism, etc; concepția istorică a legislației profesiei de avocat a fost nedemnitatea umană, astfel că s-au impus o serie largă de infracțiuni care atrăgeau

nedemnitatea: *abuz de încredere, atentat la bunele moravuri, bancruta frauduloasă, escrocherie, fals, furt* etc;

e) nu este posibilă delegarea legislativă către statutul profesiei deoarece infracțiunile sunt rezervate prin constituție domeniului legilor;

f) orice formulă care ar restrânge în vreun fel definiția și ar permite decizii diferite ar determina din nou neconstituționalitatea legii;

g) se poate face apel la gravitatea pedepsei, în sensul să ar putea fi nedemni cei condamnați la infracțiuni pentru care legea prevede un anumit minim sau maxim de pedeapsă;

h) trebuie să se prevadă că sunt nedemni cei condamnați pentru săvârșirea de infracțiuni în alte profesii, în special cele juridice, pentru a împiedica accesul acestora în profesia de avocat.

După dezbateri s-a conturat următoarea formulă:

14 lit. a)

„cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate în exercitarea profesiei de avocat sau în legătură cu aceasta ori a profesiilor prevăzute în art. 16 și 20 alin. (5)-(8), indiferent dacă s-a dispus sau nu amânarea aplicării pedepsei.”

2. ANALIZA TEXTELOR DE LEGE

S-a solicitat formularea a două variante de text pentru dispozițiile art. 14 lit. a) din lege, respectiv:

- VARIANTA 1 - un text „suplu”, care să facă trimitere în mod general la tipul infracțiunilor care atrag nedemnitatea (de tipul celei analizate în ședință);
- VARIANTA 2 - o variantă care să cuprindă în mod exhaustiv toate infracțiunile care atrag nedemnitatea.

I. Soluțiile care pot fi pronunțate printr-o hotărâre judecătorească penală, în rezolvarea acțiunii penale. Incidența art. 396 CPP asupra art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată

Potrivit art. 396 CPP - Rezolvarea acțiunii penale:

- (10) Instanța hotărăște asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal.**
- (11) Condamnarea se pronunță dacă instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.**
- (12) Renunțarea la aplicarea pedepsei se pronunță dacă instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, în condițiile art. 80-82 din Codul penal.**
- (13) Amânarea aplicării pedepsei se pronunță dacă instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, în condițiile art. 83-90 din Codul penal.**
- (14) Achitarea inculpatului se pronunță în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. A)-d).**
- (15) Încetarea procesului penal se pronunță în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. E)-j).**
- (16) Dacă inculpatul a cerut continuarea procesului penal potrivit art. 18 și se constată, ca urmare a continuării procesului, că sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d), instanța de judecată pronunță achitarea.**

- (17) Dacă inculpatul a cerut continuarea procesului penal potrivit art. 18 și se constată că nu sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d), instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal.
- (18) În cazul în care, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecății, față de inculpat s-a luat măsura preventivă a controlului judiciar pe cauțiune sau s-a dispus înlocuirea unei alte măsuri preventive cu măsura preventivă a controlului judiciar pe cauțiune și inculpatul este condamnat la pedeapsa amenzii, instanța dispune plata acesteia din cauțiune, potrivit dispozițiilor art. 217.
- (19) Când judecata s-a desfășurat în condițiile art. 375 alin. (1), (11) și (2), când cererea inculpatului ca judecata să aibă loc în aceste condiții a fost respinsă sau când cercetarea judecătorească a avut loc în condițiile art. 377 alin. (5) ori art. 395 alin. (2), iar instanța reține aceeași situație de fapt ca cea recunoscută de către inculpat, în caz de condamnare sau amânare a aplicării pedepsei, limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii se reduc cu o treime, iar în cazul pedepsei amenzii, cu o pătrime. Pentru inculpații minori, instanța va avea în vedere aceste aspecte la alegerea măsurii educative; în cazul măsurilor educative privative de libertate, limitele perioadelor pe care se dispun aceste măsuri, prevăzute de lege, se reduc cu o treime.*) În aplicarea dispozițiilor art. 480-485 din [Codul de procedură penală](#) stabilește că procurorul nu poate, în faza de urmărire penală, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, să rețină dispozițiile art. 396 alin. (10) din [Codul de procedură penală](#), cu consecințe directe asupra reducerii limitelor de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită.

Soluțiile pe care le poate pronunța o instanță de judecată în rezolvarea acțiunii penale sunt așadar condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal, din perspectiva analizei pe care o realizăm în prezentul raport, interesând dispozițiile art. 396 alin. 2, 3 și 4 CPP, respectiv condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, textul art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată nefiind incident în cazul achitării sau încetării procesului penal. Nu vom analiza încă infracțiunile pentru care ar putea fi atrasă nedemnitățile de a fi avocat.

Argumente în susținerea unei interpretări extinse a textului art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată, în sensul în care este nedemn de a fi avocat atât cel condamnat definitiv, cât și cel față de care s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei sau renunțarea la aplicarea pedepsei

În susținerea unei asemenea interpretări extinse, respectiv că este nedemn de a fi avocat atât cel condamnat definitiv, cât și cel față de care s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei (și eventual și renunțarea la aplicarea pedepsei), reținem în primul rând faptul că Legea nr. 51/1995 a fost adoptată în această formă înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală actual, vechea reglementare procesual penală nereglementând la data intrării în vigoare a Legii nr. 51/1995 instituțiile renunțării la aplicarea pedepsei și, respectiv, a amânării aplicării pedepsei.

Potrivit art. 396 alin. 2, 3 și 4 CPP, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei și, respectiv, amânarea aplicării pedepsei sunt modalități de rezolvare a acțiunii penale similare. **Toate se pronunță dacă instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat**, ceea ce le deosebește fiind condițiile art. 80-82 din Codul penal, în cazul renunțării la aplicarea pedepsei și, respectiv, condițiile art. 83-90 din Codul penal, în cazul amânării aplicării pedepsei.

Renunțarea la aplicarea pedepsei:

Art. 80: Condițiile renunțării la aplicarea pedepsei

- (1) Instanța poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă sunt întrunite următoarele condiții:
- (t) Infracțiunea săvârșită prezintă o gravitate redusă, având în vedere natura și întinderea urmărilor produse, mijloacele folosite, modul și împrejurările în care a fost comisă, motivul și scopul urmărit;
 - (u) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea unei pedepse ar fi inoportuna din cauza consecințelor pe care le-ar avea asupra persoanei acestuia.
- (2) Nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă:
- v) infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;
 - w) față de același infractor s-a mai dispus renunțarea la aplicarea pedepsei în ultimii 2 ani anteriori datei comiterii infracțiunii pentru care este judecat;
 - x) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților;
 - y) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mare de 5 ani.
- (3) În caz de concurs de infracțiuni, renunțarea la aplicarea pedepsei se poate dispune dacă pentru fiecare infracțiune concurentă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în alin. (1) și alin. (2).

Art. 81: Avertismentul

- (26) Când dispune renunțarea la aplicarea pedepsei, instanța aplică infractorului un avertisment.
- (27) Avertismentul constă în prezentarea motivelor de fapt care au determinat renunțarea la aplicarea pedepsei și atenționarea infractorului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai comite infracțiuni.
- (28) În caz de concurs de infracțiuni se aplică un singur avertisment.

Art. 82: Anularea și efectele renunțării la aplicarea pedepsei

- (29) Persoana față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei nu este supusă niciunei decăderi, interdicții sau incapacități ce ar putea decurge din infracțiunea săvârșită.
- (30) Renunțarea la aplicarea pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărâre.
- (31) Dacă în termen de 2 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei se descoperă că persoana față de care s-a luat această măsură săvârșise anterior rămânerii definitive a hotărârii o altă infracțiune, pentru care i s-a stabilit o pedeapsă chiar după expirarea acestui termen, renunțarea la aplicarea pedepsei se anulează și se stabilește pedeapsa pentru infracțiunea care a atras inițial renunțarea la aplicarea pedepsei, aplicându-se apoi, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

Amânarea aplicării pedepsei:

Art. 83: Condițiile amânării aplicării pedepsei

- (1) Instanța poate dispune amânarea aplicării pedepsei, stabilind un termen de supraveghere, dacă sunt întrunite următoarele condiții:
- ff) pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracțiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani;
 - gg) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;
 - hh) infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității;

ii) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

(2) Nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este de 7 ani sau mai mare sau dacă infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnirea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților.

(3) Amânarea aplicării pedepsei închisorii atrage și amânarea aplicării amenzii care însoțește pedeapsa închisorii în condițiile art. 62.

(4) Sunt obligatorii prezentarea motivelor care au determinat amânarea aplicării pedepsei și atenționarea infractorului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai comite infracțiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligațiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

Art. 84: Termenul de supraveghere

(36) Termenul de supraveghere este de 2 ani și se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei.

(37) Pe durata termenului de supraveghere, persoana față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte măsurile de supraveghere și să execute obligațiile ce îi revin, în condițiile stabilite de instanță.

Art. 85: Măsurile de supraveghere și obligațiile

(1) Pe durata termenului de supraveghere, persoana față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

ll) să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;

mm) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;

nn) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea;

oo) să comunice schimbarea locului de muncă;

pp) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

(2) Instanța poate impune persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei să execute una sau mai multe dintre următoarele obligații:

qq) să urmeze un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională;

rr) să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității, pe o perioadă cuprinsă între 30 și 60 de zile, în condițiile stabilite de instanță, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabilește prin legea de executare a pedepselor;

ss) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate;

tt) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;

uu) să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracțiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanță, ori să nu se apropie de acestea;

vv) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanță;

ww) să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanță;

xx) să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte nicio categorie de arme;

yy) să nu părăsească teritoriul României fără acordul instanței;

zz) să nu ocupe sau să nu exercite funcția, profesia, meseria ori activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii.

(3) Pentru stabilirea obligației prevăzute la alin. (2) lit. b), instanța va consulta informațiile puse la dispoziție periodic de către serviciul de probațiune cu privire la posibilitățile concrete de executare existente la nivelul serviciului de probațiune și la nivelul instituțiilor din comunitate.

(4) Când stabilește obligația prevăzută la alin. (2) lit. e)-g), instanța individualizează, în concret, conținutul acestei obligații, ținând seama de împrejurările cauzei.

(5) Persoana supravegheată trebuie să îndeplinească integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Art. 86: Supravegherea

(53) Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 85 alin. (1) lit. c)- e) se comunică serviciului de probațiune.

(54) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. a)- c) și alin. (5) se face de serviciul de probațiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. d)- j) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probațiune cu privire la orice încălcare a acestora.

(55) Serviciul de probațiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligațiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. a)- d), într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(56) Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:

eee) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;

fff) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile ce îi revin;

ggg) persoana supravegheată nu a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Art. 87: Modificarea sau încetarea obligațiilor

(60) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligații, fie sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, instanța dispune modificarea obligațiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate șanse sporite de îndreptare.

(61) Instanța dispune încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le-a impus, atunci când apreciază că menținerea acestora nu mai este necesară.

Art. 88: Revocarea amânării aplicării pedepsei

(62) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei.

(63) În cazul când, până la expirarea termenului de supraveghere, persoana supravegheată nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei, afară de cazul când persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească.

(64) Dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei. Pedepsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni.

(65) Dacă infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă, instanța poate menține sau revoca amânarea aplicării pedepsei în cazul revocării, dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Art. 89: Anularea amânării aplicării pedepsei

(66) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana supravegheată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus amânarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, amânarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(67) În caz de concurs de infracțiuni, instanța poate dispune amânarea aplicării pedepsei rezultante dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 83. Dacă se dispune amânarea aplicării pedepsei, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerei definitive a hotărârii prin care s-a pronunțat anterior amânarea aplicării pedepsei.

Art. 90: Efectele amânării aplicării pedepsei

(68) Persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei nu i se mai aplică pedeapsa și nu este supusă niciunei decăderi, interdicții sau incapacități ce ar putea decurge din infracțiunea săvârșită, dacă nu a săvârșit din nou o infracțiune până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea amânării și nu s-a descoperit o cauză de anulare.

(69) Amânarea aplicării pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărâre.

Reglementarea celor două instituții, renunțarea la aplicarea pedepsei și amânarea aplicării pedepsei sunt similare, diferențele fiind minore. Din punct de vedere al condițiilor în care se poate dispune rezolvarea acțiunii penale și a cazurilor în care nu se poate dispune, diferența este doar de limită maximă a pedepsei, amânarea aplicării pedepsei - dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este de 7 ani sau mai mare, renunțarea la aplicarea pedepsei - dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este mai mare de 5 ani.

De asemenea, trebuie reținut și faptul că atât renunțarea la aplicarea pedepsei, cât și amânarea aplicării pedepsei se înscriu în cazierul judiciar.

Astfel, potrivit art. 6 alin. 1 din Legea nr. 290/2004 modificată, *la Inspectoratul General al Poliției Române se organizează și funcționează cazierul judiciar central în care se ține evidența persoanelor fizice născute în afara României și a persoanelor juridice străine care fac obiectul cazierului judiciar, al evidenței operative și al evidențelor speciale ale poliției, care au comis infracțiuni pe teritoriul României și au fost condamnate sau față de care a fost pronunțată renunțarea ori amânarea aplicării pedepsei sau față de care au fost dispuse măsuri preventive, precum și a celor aflate în una dintre situațiile prevăzute la art. 14 alin. (2).*

De asemenea, potrivit art. 9 din aceeași lege, *în ceea ce privește persoanele fizice, în cazierul judiciar se înscriu date privind:*

rrr) pedepsele, măsurile de siguranță și educative, pronunțate prin hotărâri judecătorești definitive;

sss) renunțarea sau amânarea aplicării pedepsei, începerea, întreruperea și încetarea executării pedepselor și a măsurilor educative, suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, înlocuirea, eșalonarea și achitarea amenzii penale;

ttt) amnistia, grațierea, prescripția executării pedepsei, reabilitarea, caracterul politic al condamnării;

- uuu) pedepsele și măsurile pronunțate prin hotărâri penale definitive de instanțele judecătorești din străinătate, precum și măsurile luate prin actele efectuate de organele judiciare penale din străinătate, dacă aceste hotărâri au fost recunoscute de organele române competente;*
- vvv) hotărârile definitive care impun rectificări în cazierul judiciar;*
- www) extrădarea.*

CONCLUZIE: În consecință, în această interpretare extinsă, ar trebui să constituie cazuri de nedemnitate de a fi avocat atât condamnarea, cât și amânarea aplicării pedepsei, dar și renunțarea la aplicarea pedepsei.

Argumente în susținerea unei interpretări restrânse a textului art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată, în sensul în care este nedemn de a fi avocat doar cel condamnat definitiv, amânarea aplicării pedepsei și renunțarea la aplicarea pedepsei neatrăgând nedemnitatea de a fi avocat

În primul rând, textul art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată se referă numai la condamnare (definitivă, evident), atunci când definește primul caz de nedemnitate dintre cele enumerate în text. Dacă am extinde nedemnitatea de a fi avocat și la celelalte modalități de rezolvare a acțiunii penale, respectiv la renunțarea la aplicarea pedepsei și, respectiv, la amânarea aplicării pedepsei, ar însemna că adăugăm la lege, ceea ce nu este permis.

În al doilea rând, putem observa că legiuitorul reglementează distinct modalitățile de rezolvare a acțiunii penale, niciuna dintre cele enumerate în art. 396 alin. 1 CPP neputând fi confundată, regimul juridic fiind esențialmente diferit.

În al treilea rând, potrivit art. 82 alin. 1 Cod Penal, persoana față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei nu este supusă niciunei decăderi, interdicții sau incapacități ce ar putea decurge din infracțiunea săvârșită, în timp ce potrivit art. 90 alin. 1 Cod Penal, persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei nu i se mai aplică pedeapsa și nu este supusă niciunei decăderi, interdicții sau incapacități ce ar putea decurge din infracțiunea săvârșită, dacă nu a săvârșit din nou o infracțiune până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea amânării și nu s-a descoperit o cauză de anulare.

Se poate observa că legiuitorul nu distinge între decăderi, interdicții sau incapacități civile ori de natură penală, nici renunțarea la aplicarea pedepsei și nici amânarea aplicării pedepsei neatrăgând, în opinia noastră niciun fel de decăderi, interdicții sau incapacități.

Firește, în situația în care instanța de judecată care dispune amânarea aplicării pedepsei, stabilește pe durata termenului de supraveghere și obligația reglementată de art. 85 alin. 2 lit. j) Cod Penal, respectiv să nu ocupe sau să nu exercite funcția, profesia, meseria ori activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii, persoana în cauză, fără a fi nedemn, nu va putea exercita profesia de avocat pe durata respectivă.

Argumentul potrivit căruia prevederea amânării aplicării pedepsei care determină încetarea calității profesionale, se regăsește și în Legea nr. 36/1995:

- potrivit art. 41 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 36/1995, Calitatea de notar public încetează când prin hotărâre judecătorească definitivă s-a dispus condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei pentru

săvârșirea unei infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul ori pentru săvârșirea cu intenție a unei alte infracțiuni.

Apreciem că acesta nu poate constitui singur un motiv suficient pentru o reglementare similară în profesia de avocat, în condițiile în care am analizat mai sus instituțiile juridice respective. Dacă realizăm o comparație cu legea de organizare a profesiei de magistrat, acolo întâlnim reglementări și mai drastice, motiv pentru care simpla comparație nu este un argument suficient.

CONCLUZIE: În această interpretare, doar condamnarea (definitivă) atrage nedemnitatea de a fi avocat.

XXX. Condiția pentru constatarea cazului de nedemnitate - pedeapsa aplicată de instanța de judecată

Cazul de nedemnitate reglementat de art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată operează numai dacă pedeapsa aplicată prin hotărârea judecătorească definitivă de condamnare este închisoarea. În cazul în care pedeapsa aplicată prin hotărârea judecătorească definitivă de condamnare este amenda, nu ne aflăm în prezența unui caz de nedemnitate.

În același timp, această condiție a naturii juridice a pedepsei aplicate, reprezintă încă un argument în sprijinul reținerii doar a condamnării (definitive) ca reprezentând un caz de nedemnitate, nu și a amânării aplicării pedepsei sau a renunțării la aplicarea pedepsei, întrucât prin ultimele două modalități de rezolvare a acțiunii penale nu se dispune condamnarea la pedeapsa închisorii.

YYY. Infracțiunile a căror săvârșire atrag nedemnitatea în condițiile art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată

Înainte de emiterea Deciziei CCR nr. 225/2017 [A/R] referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 lit. a) și ale art. 27 lit. d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 468 din data de 22 iunie 2017, art. 14 din Legea nr. 51/1995 republicată, avea următorul conținut: *este nedemn de a fi avocat: a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei.* Condiția condamnării definitive și condiția aplicării pedepsei cu închisoarea erau reglementate și anterior pronunțării Deciziei CCR.

În ceea ce privește natura infracțiunii săvârșite, aceasta trebuia să fie o infracțiune intenționată (săvârșită cu forma de vinovăție intenție directă/indirectă) și să fie de natură a aduce atingere prestigiului profesiei de avocat. Ultima condiție era verificată de consiliile fiecărui barou în parte, fără o procedură clară, predictibilă, ceea ce a condus la admiterea excepției de neconstituționalitate prin decizia amintită, statuându-se în mod obligatoriu că sintagma "de natură să aducă atingere prestigiului profesiei" de avocat din cuprinsul art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, este neconstituțională. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 lit. d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, a fost respinsă.

CCR a reținut (în esență) jurisprudența sa, exemplu fiind Decizia nr. 629/27.10.2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 din 12 ianuarie 2017, prin care Curtea a statuat că "reglementarea din materia nedemnității avocatului este una normală, dând garanția că persoanele

care exercită această onorantă profesie au un profil moral impecabil, fiind de neconceput ca persoane cu condamnări penale (grave) să participe la actul de justiție. Legiuitorul a înțeles să pună sub incidența acestei sancțiuni maxime - excluderea din profesie - doar săvârșirea de infracțiuni intenționate, excluzând pe cele din culpă, în considerarea faptului că, dacă nu există intenție din partea avocatului, nu se poate spune că acestuia îi sunt afectate probitatea și corectitudinea. Potrivit legii, cazurile de nedemnitate sunt expres și limitativ prevăzute de lege și se verifică atât cu ocazia primirii în profesie, cu ocazia reînscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, cât și pe întreaga durată a exercitării acesteia". A reținut că neîndeplinirea condițiilor referitoare la integritate, probitate și corectitudine în exercitarea profesiei de avocat poate avea drept consecință însăși pierderea calității de avocat. Cu alte cuvinte, stabilirea stării de nedemnitate a avocatului are consecințe grave asupra carierei profesionale a acestuia. A constatat că prin art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată este reglementat unul dintre cazurile de nedemnitate a avocatului, și anume acela că este nedemn de a fi avocat cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei. Curtea observă că acest prim caz de nedemnitate presupune întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: condamnarea, în mod definitiv, prin hotărâre judecătorească, la pedeapsa cu închisoarea (legea nu face deosebire între condamnarea la închisoare cu executare sau cu suspendare); infracțiunea pentru care s-a pronunțat condamnarea să fi fost săvârșită cu intenție; infracțiunea să aducă atingere prestigiului profesiei. Curtea apreciază critica de neconstituționalitate ca fiind întemeiată și constată că, din cauza redactării imprecise a acestui text de lege, determinarea infracțiunilor care aduc atingere prestigiului profesiei de avocat reprezintă o problemă lăsată la aprecierea suverană a structurilor profesionale competente să stabilească asupra cazului de nedemnitate, astfel cum acestea sunt prevăzute de Legea nr. 51/1995, republicată. Așa fiind, Curtea observă că, în prezent, legea nu stabilește sfera infracțiunilor care afectează/nu afectează prestigiul profesiei de avocat, constatarea stării de nedemnitate în care se află avocatul și, implicit, încetarea calității sale profesionale realizându-se, de la caz la caz, de către structura profesională competentă. Mai mult, decizia adoptată nu este întemeiată pe criterii obiective, rezonabile și concrete, ci pe aprecieri subiective, care pot varia de la o structură profesională teritorială la alta. Faptul că dispozițiile legale criticate nu stipulează care sunt acele infracțiuni intenționate pentru a căror săvârșire și, implicit, condamnare avocatul este nedemn a mai exercita profesia în cauză conduce la împrejurarea ca un aspect esențial, care este de natură să influențeze gravitatea sancțiunilor disciplinare aplicate, să nu fie prevăzut în mod explicit prin lege, ci lăsat la aprecierea subiectivă a structurilor profesionale competente. Or, normele privind cercetarea disciplinară trebuie să respecte anumite cerințe de stabilitate și previzibilitate, în caz contrar fiind încălcat art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa referitoare la previzibilitatea legii, întrucât persoana vizată nu este în măsură să își adapteze conduita în mod corespunzător și nici să aibă reprezentarea corectă a derulării procedurii disciplinare. Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. În ceea ce privește art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată, Curtea constată că legiuitorul nu prevede în mod expres și limitativ care sunt acele infracțiuni intenționate pentru a căror săvârșire și, implicit, condamnare, avocatul este nedemn a mai exercita profesia în cauză. Această împrejurare este de natură a da naștere abuzurilor și arbitrarului, având în vedere spectrul larg al infracțiunilor intenționate prevăzute de Codul penal și legile speciale. Din această perspectivă, Curtea reține totodată că pot exista situații în care, pentru săvârșirea aceleiași infracțiuni intenționate, să poată fi adoptate soluții diferite pronunțate de către structurile competente ale profesiei de avocat cu privire la decizia menținerii sau excluderii din profesia de avocat. Curtea constată că sintagma "de natură să aducă atingere prestigiului profesiei" de avocat din cuprinsul art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată, este neconstituțională și contravine dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, redactarea acesteia fiind

lipsită de claritate și precizie, având în vedere că nu se precizează în mod clar acele infracțiuni intenționate care aduc atingere prestigiului profesiei de avocat. Prin urmare, necircumstanțierea expresă a infracțiunilor a căror săvârșire este de natură să aducă atingere prestigiului profesiei de avocat lasă loc arbitrarului, făcând posibilă aplicarea diferențiată a sancțiunii excluderii din profesie, în funcție de aprecierea subiectivă a structurilor profesiei de avocat competente să aprecieze asupra cazului de nedemnitate. Această lipsă de claritate, precizie și previzibilitate a sintagmei "de natură să aducă atingere prestigiului profesiei" de avocat din cadrul art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată, creează astfel premisa aplicării acesteia în mod diferit, într-o manieră discriminatorie, ca rezultat al unor interpretări sau aprecieri arbitrare. Curtea consideră că revine legiuitorului sarcina de a conferi normei legale criticate un conținut normativ edificator și de a stabili un cadru legislativ coerent și lipsit de echivoc cu privire la condițiile concrete în care intervine încetarea calității de avocat, prin excluderea din profesie, ca urmare a incidenței cazului de nedemnitate prevăzut de art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată.

Având în vedere cele de mai sus, precum și cele discutate în cadrul ședinței CUNBR, din care a rezultat necesitatea emiterii prezentului Raport, se cristalizează **2 direcții**:

3. Art. 14 din Legea nr. 51/1995 republicată:

Este nedemn de a fi avocat cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate.

Reglementarea îndeplinește cerința de a fi suplă, însă instituie un tratament juridic și consecințe mai dure pentru persoanele aflate în această situație, situația de dinainte de adoptarea deciziei CCR, dacă ne raportăm la aceasta, fiind mai ușoară, mai permisivă. De asemenea, această propunere răspunde cel mai bine argumentelor reținute de CCR în caracterizarea avocatului, partener indispensabil al justiției.

Conform acestei propuneri, condamnarea definitivă, prin hotărâre judecătorească la pedeapsa închisorii, pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate, atrage nedemnitatea de a fi avocat și, în consecință excluderea din profesie. Nu atrag nedemnitatea de a fi avocat soluțiile de amânare a aplicării pedepsei, renunțare la aplicarea pedepsei, condamnarea la pedeapsa amenzii și nici condamnările pentru infracțiuni din culpă.

Soluția este în acord cu opinia științifică exprimată de Centrul de Drept Constituțional și Instituții Politice din cadrul Facultății de Drept a Universității din București la data de 05.09.2017, la solicitarea UNBR.

4. Art. 14 din Legea nr. 51/1995 republicată:

Este nedemn de a fi avocat cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea oricăreia dintre următoarele infracțiuni intenționate:

- **infracțiuni contra vieții;**
- **infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății;**
- **infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie;**
- **agresiuni asupra fătului;**
- **infracțiuni contra libertății persoanei;**
- **traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile;**
- **infracțiuni contra libertății și integrității sexuale;**
- **infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private;**
- **infracțiuni contra patrimoniului;**
- **tâlhăria și pirateria;**

- infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii;
- fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice;
- infracțiuni contra autorității;
- infracțiuni privind frontiera de stat;
- infracțiuni contra înfăptuirii justiției;
- infracțiuni de corupție și de serviciu;
- infracțiuni de serviciu;
- infracțiuni de fals;
- falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcă;
- falsuri în înscrisuri;
- infracțiunea de camătă;
- infracțiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice;
- infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială;
- infracțiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate;
- infracțiuni electorale;
- infracțiuni contra securității naționale;
- infracțiuni de genocid și contra umanității;
- infracțiuni de război;
- infracțiunile prevăzute de art. 32-38 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare;
- infracțiunile prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

Reglementarea îndeplinește cerința de a fi concisă și clară, infracțiunile enumerate fiind selectate raportat la argumentele reținute de decizia CCR în caracterizarea poziției avocatului. Firește, spectrul infracțiunilor care atrag nedemnitățile de a fi avocat poate fi ajustat sau extins.

3. APLICAREA LEGII ÎN TIMP

Problemele privind aplicarea în timp a legii, cu referire la art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995, au fost tranșate prin opinia științifică exprimată de Centrul de Drept Constituțional și Instituții Politice din cadrul Facultății de Drept a Universității din București la data de 05.09.2017, la solicitarea UNBR.

4. NECORELAREA ART. 14 LIT. A) CU ART. 27 LIT. D) DIN LEGEA NR. 51/1995 REPUBLICATĂ, PRECUM ȘI CU ART. 26 ALIN. 3 ȘI ART. 58 ALIN. 1 LIT. D) DIN STATUTUL PROFESIEI DE AVOCAT

Art. 14 din Legea nr. 51/1995 republicată:

Este nedemn de a fi avocat:

- a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate;

Art. 26 din Statut

Calitatea de avocat încetează:

d) dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii.

Art. 58 din Statut

(1) Calitatea de avocat încetează:

d) în cazul în care avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, potrivit legii.

În condițiile pronunțării deciziei CCR, textele nu se corelează. În prezent, condamnarea definitivă prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, atrage nedemnitățile de a fi avocat și, în consecință, excluderea din profesie (art. 14 lit. A)), în vreme ce conform art. 26 lit. d) nu are relevanță forma de vinovăție și nici pedeapsa aplicată. Sintagma *conform legii* din finalul art. 26 lit. d) poate salva situația, în sensul în care s-ar considera că face trimitere la art. 14 lit. A). În caz contrar, textul art. 26 lit. d) trebuie modificat, pentru a fi corelat cu art. 14 lit. A) din lege.

De asemenea, potrivit art. 26 alin. 3 din Statut, *avocații care se găsesc în unul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de art. 14 lit. a), lit. b) teza I, lit. c) și d) din Lege sunt obligați să prezinte baroului hotărârile judecătorești prin care au fost condamnați definitiv la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate de natură să aducă atingere prestigiului profesiei, prin care li s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, prin care au fost declarați falși frauduloși sau prin care au fost condamnați definitiv pentru fapte săvârșite în legătură cu exercitarea profesiei.*

Potrivit art. 58 alin. 1 lit. d) din Statut, *calitatea de avocat încetează în cazul în care avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, potrivit legii.*

În urma pronunțării deciziei CCR, textele din Statut trebuie adaptate dispozițiilor în vigoare ale art. 14 lit. a) din lege.

4. CONCLUZII

Reținând că, Consiliul UNBR nu are competența legală de a emite decizii interpretative în legătură cu dispozițiile Legii nr. 51/1995 republicată, ci doar pentru aplicarea corectă și unitară a Statutului profesiei de avocat, a Statutului C.A.A. și a altor acte normative emise în baza acestora, pe cale de consecință, prezentul raport putând sta la baza formulării eventual a unor propuneri de modificare și completare a Legii nr. 51/1995, conform procedurii legislative,

Prezentăm următoarele concluzii:

DIN PERSPECTIVA REȚINERII MODALITĂȚILOR DE REZOLVARE A ACȚIUNII PENALE:

A) Varianta 1 a textului art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată: este nedemn de a fi avocat atât cel condamnat definitiv, cât și cel față de care s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei sau renunțarea la aplicarea pedepsei, pentru o infracțiune intenționată:

Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv, cel față de care s-a pronunțat renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei, prin hotărâre judecătorească, în cazul pedepsei cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate.

B) Varianta 2 a textului art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată: este nedemn de a fi avocat atât cel condamnat definitiv, cât și cel față de care s-a pronunțat amânarea aplicării pedepsei sau renunțarea la aplicarea pedepsei, pentru o infracțiune intenționată:

Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate.

DIN PERSPECTIVA INDIVIDUALIZĂRII INFRACTIUNILOR CARE ATRAG NEDEMNITATEA DE A FI AVOCAT:

A) Varianta 1 a textului art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată: orice infracțiune intenționată.

Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate.

B) Varianta 2 a textului art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 republicată: enumerarea limitativă a infracțiunilor care atrag nedemnitățile.

Este nedemn de a fi avocat cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea **oricăreia dintre următoarele** infracțiuni intenționate:

- infracțiuni contra vieții;
- infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății;
- infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie;
- agresiuni asupra fătului;
- infracțiuni contra libertății persoanei;
- traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile;
- infracțiuni contra libertății și integrității sexuale;
- infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private;
- infracțiuni contra patrimoniului;
- tâlhăria și pirateria;
- infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii;
- fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice;
- infracțiuni contra autorității;
- infracțiuni privind frontiera de stat;
- infracțiuni contra îndeplinirii justiției;
- infracțiuni de corupție și de serviciu;
- infracțiuni de serviciu;
- infracțiuni de fals;
- falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcă;
- falsuri în înscrisuri;
- infracțiunea de camătă;

- **infracțiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice;**
- **infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială;**
- **infracțiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate;**
- **infracțiuni electorale;**
- **infracțiuni contra securității naționale;**
- **infracțiuni de genocid și contra umanității;**
- **infracțiuni de război;**
- **infracțiunile prevăzute de art. 32-38 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare;**
- **infracțiunile prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.**

DIN PERSPECTIVA APLICĂRII ÎN TIMP A LEGII:

Problemele privind aplicarea în timp a legii, cu referire la art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995, au fost tranșate prin opinia științifică exprimată de Centrul de Drept Constituțional și Instituții Politice din cadrul Facultății de Drept a Universității din București la data de 05.09.2017, la solicitarea UNBR.

DIN PERSPECTIVA NECORELĂRII UNOR DISPOZIȚII ALE LEGII, PRECUM ȘI A UNOR DISPOZIȚII ALE LEGII CU DISPOZIȚIILE STATUTARE:

Apare necesitatea corelării dispozițiilor art. 14 lit. a) din lege cu dispozițiile art. 26 lit. d) din lege, precum și cu dispozițiile art. 26 alin. 3 și art. 58 alin. 1 lit. d) din Statut:

Art. 26 din lege

Calitatea de avocat încetează:

d) dacă avocatul a fost condamnat definitiv la pedeapsa închisorii pentru o infracțiune intenționată, conform legii.

În funcție de adoptarea uneia sau alteia dintre variantele art. 14 lit. a), cu referire la modalitățile de rezolvare a acțiunii penale, textul art. 26 lit. d) va fi modificat în consecință.

Art. 26 alin. 3 din Statut:

Avocații care se găsesc în unul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de art. 14 lit. a), lit. b) teza I, lit. c) și d) din Lege sunt obligați să prezinte baroului hotărârile judecătorești prin care au fost condamnați definitiv la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, prin care li s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, prin care au fost declarați falși frauduloși sau prin care au fost condamnați definitiv pentru fapte săvârșite în legătură cu exercitarea profesiei.

Art. 58 alin. 1 din Statut:

Calitatea de avocat încetează:

d) în cazul în care avocatul a fost condamnat definitiv pedeapsa închisorii pentru o infracțiune intenționată, conform legii.

**TIMIȘOARA,
06.02.2021**

Întocmit,

Avocat dr. Sergiu I. STĂNILĂ
COORDONATOR GL1